

Les mans i la boca de l'infant

Entre les vies d'entrada de les infeccions cal comptar sense dubte la boca i el nas. Inspirant i deglutint, entren dins de l'organisme infantil els gèrmens de moltes malalties. La teoria de les gotetes de Flüggén expellides pel malalt en tossir, parlar i estornudar, és invocada per explicar el contagi de moltes malalties infeccioses de la infància, com xarampió, escarlatina, diftèria, tos ferina i d'altres. Al costat d'aquesta via aèria de contaminació hi ha la de la ingestió de matèries alimentàries infectades. Una tercera via d'infecció és representada per les mans brutes dels infants. Pràcticament és difícil d'aconseguir que l'infant tingui les mans netes. Aquest fet té importància perquè en la infantesa les mans brutes estan continuament dins de la boca. Primer l'infant se les embruta i després se les posa a la boca per infectar-se inconscientment. Demés, es fica a la boca tots els objectes que troba, molts d'ells després d'haver-los tirat per terra.

A la primera època de la vida és fàcil de resoldre el problema. El nadó fa una vida completament **aèria**. Viu sempre lluny del sol. Passa les hores del dia entre el moisés i els braços dels seus familiars, la dida o la mainadora i les seves mans no tenen altre contacte que amb la roba neta de bugada. Els aliments que pren i els estris amb els quals els hi són administrats es poden considerar com a estèrils. Si l'infant està en un ambient assistit per una cultura adient a la nostra època, la seva **vida aèria** el manté en una situació alta ben higiènica.

Canvien aquestes òptimes condicions quan l'infant està en mans d'aquelles mares que abans de donar-li el pit es posen saliva al mugró; de les que preparen monyèques en pèssimes condicions d'asèpsia; de les que abans de donar-los la sopa la tasten i finalment de les que són víctimes del **xuclot** que tan estès es troba malgrat les prèdiques contràries dels pediatres. El xuclot és com un cobert de taula. S'ha de netejar després que ha servit. I passa al revés. El xuclot cau a terra i torna a la boca sense netejar-lo; algunes vegades després d'haver-lo bufat per llevar-li la pols. El xuclot és infectat per la boca de l'infant malalt (estomatitis) i si no es desinfecta diverses vegades al dia, en ésser xuclat novament porta els gèrmens a la boca, formant un cercle infectiu.

I arriba el temps que en l'infant es despertin les seves facultats mentals, que ell s'interessa pel seu voltant. La seva vida **aèria** s'acaba per canviar-se en una **vida terrenal**. La curiositat i la deliciosa sensació d'anar d'un lloc a un altre, el posa en contacte amb la terra continuament. Les mans que, en gatejar, li serveixen de peus, es posen en contacte amb el sol, on es troba el rastre de la pols infecta dels carrers que han deixat les sabates. Els detritus d'escrèments animals, els esputs dessecats i d'altres matèries orgàniques, escampats per damunt de les rajoles, són absorbides pels dits humits de saliva de l'infant que gateja i que després es posarà a la boca, amb un somriure triomfal de goig d'haver canviat de lloc seguint els impulsos de la seva voluntat.

Fa temps vam llegir un treball molt interessant. Tractava de les múltiples espècies de microbis que es trobaven a les faldilles de les dones que, en aquell temps, les portaven llargues com ho manada la moda i les anaven arrossegant pels carrers, com si volguessin fer la competència als carros de neteja pública. Aquestes faldilles, després d'arrossegar-se pels carrers absorbien la pols infectada per deixar-la a casa, especialment després si s'espolsaven en llocs tancats. Actualment l'àrea de les sabates és molt reduïda en comparació amb la de les faldilles llargues i la torrentada de microbis duts als domicilis ha minvat. De totes maneres no s'ha establert l'ús, com fora molt convenient, especialment en els hospitals, de posar una catifa, com la que es posa d'habitud davant de les portes dels pisos, humitejada d'una substància antisèptica. Els visitants de la casa, en posar les sabates damunt de la catifa, hi deixarien una bona part dels agents infectius arreplegats pels carrers. Nosaltres, en casos d'escarlatina i d'altres infeccions, fem posar una catifa amarada d'un antisèptic a l'entrada de la cambra del malalt, per tal que amb els peus el germen de la malaltia no s'escampi pel pis. Aquesta mesura, junt amb les quarentenes completes, un bon servei de bates per als qui han de tenir cura del malalt i d'un isolament complet de tots els estris que ha de fer-se servir el pacient, han fet que (malgrat passar per exagerats i fins per difícils), no hàgim tingut cap cas de contagi en les famílies disciplinades per les normes de la higiene moderna. La implacable persecució dels portadors de gèrmens de la diftèria fant fer sistemàticament cultus